

Ангел Каралийчев

Мечо

Имало едно време един юнак. Името му било Мечо. Той бил син на оня Патаран, дето изловил рогатите и ги проводил на другия свят. Раснал Мечо и пораснал. Когато станал голям, тръгнал да се жени. Отишъл на дявовата Пейова воденица. Воденичарят по туй време не бил самичък, а живеел с внучката си. Ударил Мечо вратата с дряновата тояга. Подал се белоглавият воденичар и попитал:

– Хей, кой хлопа?

– Аз.

– Че кой си ти?

– Мечо Патаранов.

– Защо си дошъл?

– Реших – казал Мечо – да се ожена, дядо. Дошъл съм за твоята внучка с черните очи и червеното герданче. Тука ли е да я видя? Снощи минах край Орловото кладенче. Попитах го: „Каж ми, кладенче, като оглеждаш вечерно време всичките моми от селото, коя е най-хубавата?“ „Най-хубавата и най-работната – отвърна кладенчето, като си помисли малко – е дявовата Пейова внучка. От нея по-харна мома надали има.“ „Ами каква е?“ – попитах го повторно аз. „С черни очи и червено герданче“ – отговори кладенчето. Дойдох да я взема. Искам я.

– Не може – поклатил глава дядо Пейо, – не си давам момичето, додето не ми покажеш какво можеш да правиш.

Исправил се Мечо черният.

– Какво мога ли? – Всичко мога.

– Да видим!

– Силен съм като хала. Мога да надвивам хората. Никой не смее да се побори с мене. Лани тръгнах по селата да търся истински борец. Бях решил: ако намеря човек, който, да ме надвие в борба, ще му стана ратай, а той да ми бъде господар. Обиколих де що село имаше, по всички панаири биха барабани за мене – никой не излезе насреща ми. И като видях, че няма между хората юнак, по-голям от Меча Патаранов, тръгнах по горите между зверовете. Гоних вълци, гоних мечки, гоних бързоноги елени. Дотегна ми. Бягат от мене лютите зверове като от чумата. Вчера, като минувах край една меча дупка, забелязах две черни мечета. Мина ми през ума: защо да не ги взема? Ще ги вържа със синджири. Додето пораснат, ще ги науча да се изправят на задните си крака и да играят. Ще стана мечкар, ще ходя по мегданите, ще разигравам мечетата и ще печеля. Влязох в мечата дупка, взех ги и си тръгнах. По едно време чух подире си стъпки. Пращят сухите вършини подире ми. Обърнах се – що да видя: мечката. Дебне ме и размахва предната си лапа да ме халоса

по гърба. Тъй ли? Оставих аз настрана двете менчета и викнах:

– Я ела мари, мецано, да си премериме силите.

– Пипнахме се и до вечерта борба се борихме. Мечетата ни гледаха и скимтяха жално-милно. Уморихме се, отмахляхме, а борбата ни край няма: нито мечката пада, нито аз. Тогава едното от мечетата подучи старата мечка:

– Мале, защо не го ухапеш?

Послуша старата мечка глупавото мече и ми захапа ръката. Брей, дядо Пейо, като ме заболя ухапаната ръка, че като ми причерня пред очите, че като я сграбих, издигнах я над главата си, но преди да я тръшна на земята, домиля ми за малките мечета и я пуснах полекичка долу.

– Хайде – рекох ѝ, – махвай се от главата ми! Не ми дава сърце да оставя децата ти сираци!

Мечката разбра, че ѝ простих живота, и подви опашка.

– Гледай го ти него! – учудил се дядо Пейо.

– Прибрах си мечетата – ей ги там в чувала. Намислих по-напред да се ожена, та тогава да стана мечкар.

– А друго какво можеш? – попитал дядо Пейо.

– Мога да ловя змии.

– Друго?

– Мога да повдигна воденичен камък.

Дядо Пейо поклатил повторно глава:

– Не ще да яде Мечо баница. Не си давам внучката, момче. Тя е родена за болярин. Ти нито си болярин, нито можеш да работиш нещо умно. Хай върви си по пътя!

Навел Мечо глава, вдигнал чувала с мечетата и се запътил. Заболяло го сърцето. Поел нагоре по бялата пътека към Орловото кладенче. Стигнал на поляната. Пуснал чувала на земята, седнал и заплакал. А двете мечета подали глави от чувала и започнали да му се смеят. По едно време някой го бутнал кротко по рамото. Трепнал нашият юнак и се обърнал назад: старата мечка. Стояла клекнала до гърба му. И нейните очи били налени със сълзи.

Попитала го мечката:

– Защо плачеш, юнако?

Разправил ѝ Мечо от игла до конец как била работата. Мечката го изслушала внимателно, па му рекла:

– Чувай, аз ще те науча какво да правиш. Ама по-напред искам да ми се вречеш, че ако сполучиш, ще ми върнеш двете мечета.

– Хубаво – рекъл Мечо, – ще ти ги върна!

Навела се мецата на ухото му и заслушнала. Нашият юнак се усмихнал и обърсал с длан очите си. Разбрал.

През нощта, когато целият свят заспал, Мечо се дигнал, оставил мечетата и мечката при кладенчето и слязъл към воденицата. Тихо се покатерил на бялата топола. От тополата скочил върху плочения покрив на воденицата и през комина влязъл вътре. Набутал в тъмнината вратата, отключил я. Нахлула светлината от месеца в тъмната воденица. Грабнал Мечо на гръб единия воденичен камък, понесъл го през нивята нагоре, отнесъл го в планината – на най-високия връх. Върнал се, нарамил втория камък – и него замъкнал там.

Сутринта дядо Пейо воденичаринът станал, измил си очите и отишъл да пусне воденицата.

– Яа-а-а! – водата нахлула, колелото се завъртяло, воденицата тръгнала, а шум няма никакъв. Влязъл дядо Пейо да разбере каква е работата. И що да види: няма ги и двата воденични камъка. Тръгнал старецът да ги търси. Ходил тук, ходил там, питал де когото срещнал. Най-последен овчар му обадил, че видял два воденични камъни горе на най-високия планински връх. Покачил се дядо Пейо, намерил си камъните, но как да ги снее? Слязъл в селото, помолил се на тогова, помолил се на оногова, никой не се наел да снее воденичните камъни от планината. Тръгнал дядо Пейо към воденицата. Върви по пътя и си бърше с ръкав очите.

Настигнал го Мечо:

– Защо плачеш, дядо?

– Плача зер. Нощес дяволът си нямал работа, издебнал ме, като спя, вдигнал воденичните ми камъни и ги покачил горе на планината. Няма кой да ми ги снее. Как ще меля брашно без камъните.

– Лесна работа – спрял го Мечо, – аз ще ти снема камъните. Ако щеш, и планината ще ти снема, но ми дай внучката си!

– Давам ти я!

Подскокнал Мечо от радост. Затекал се нагоре към върха. Грабнал камъните. През нощта един по един ги изнасял, а сега ги смъкнал и двата наведнъж.

КРАЙ

© Ангел Каралийчев

Сканиране и разпознаване: unicode, 2007

Редакция: BНorse, 2007

Публикация:

Ангел Каралийчев, НАЙ-ТЕЖКОТО ИМАНЕ – ПРИКАЗКИ И РАЗКАЗИ

Съставител ГЕОРГИ СТРУМСКИ

Библиотечно оформление СТЕФАН ГРУЕВ

Редакционна колегия ЕФРЕМ КАРАНФИЛОВ, ИВАН ЦВЕТКОВ, ЙОРДАН МИЛЕВ,
КАМЕН КАЛЧЕВ

Отговорен редактор НИКОЛАЙ ЯНКОВ. Редактор на издателството АННА
ПАНЧЕВА

Илюстрации АЛЕКСИ НАЧЕВ. Художник на корицата РАДОЙ БОЯДЖИЕВ.

Художествен редактор ИВАН МАРКОВ

Технически редактор ЕЛЕНА МЛЕЧЕВСКА. Коректор ТАНЯ СИМЕОНОВА

Първо издание. ЛГ. V. Тематичен № 13/9537172431/6006-2-79

Дадена за набор на 23. IV. 1979 г. Подписана за печат на 27. IX. 1979 г. Излязла от
печат на 10. X. 1979 г.

Поръчка № 118. Формат 1/16 60×90. Тираж 60 000. Печатни коли 16. Издателски коли
16. Цена 2 лв.

„НАРОДНА МЛАДЕЖ“ – ИЗДАТЕЛСТВО НА ЦК НА ДКМС. МОНОФОТО, ПЕЧАТ
И ПОДВЪРЗИЯ ДПК „Д. БЛАГОЕВ“. СОФИЯ – 1979

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3367>]